

VERENIGING VOOR

KERKRENTMEESTERLIJK

BEHEER IN DE PKN

Zorg voor de
veiligheid in
kerkgebouwen

Kerkelijke gemeente zelf verantwoordelijk

Over de problematiek rondom de (brand)veiligheid van kerkgebouwen is de afgelopen jaren veel gesproken en geschreven. En dat is noodzakelijk ook. Niet alleen omdat de kerkorde van onze Kerk voorschrijft dat het college van kerkrentmeesters hierbij een taak te vervullen heeft. Maar veeleer omdat het college van kerkrentmeesters primair verantwoordelijk is voor de veiligheid van de bezoekers in kerkelijke gebouwen.

Omdat de overheid, mede als gevolg van bezuinigingsmaatregelen, zich in de vergunningverlenende sfeer steeds meer terugtrekt, wordt nog meer nadruk gelegd op de verantwoordelijkheden, zoals brandveiligheid, van gebruikers en eigenaren van kerkgebouwen zelf. Dit betekent dat naast de wettelijke aansprakelijkheid die een eigenaar van een kerkgebouw loopt en waarvoor men vaak een w.a.-verzekering heeft afgesloten, men een verantwoordelijkheid heeft voor de veiligheid voor de bezoekers van het kerkgebouw.

In de praktijk betekent dit dat iedere eigenaar of gebruiker van een kerkgebouw moet voldoen aan de regelgeving die de overheid heeft vastgesteld. Voldoet men daaraan niet, dan loopt men enorme risico's, die niet verzekeraar zijn en in geval van een calamiteit een enorm beslag op het vermogen van de kerkelijke gemeente kunnen leggen.

Om ervoor te zorgen dat die regelgeving daadwerkelijk wordt nageleefd, heeft de overheid bepaald dat het plaatselijk bevoegd gezag (= Burgemeester en wethouders) een toezichtrol moet vervullen. In de praktijk, en daar heeft u als college van kerkrentmeesters mee te maken, zal deze toezichthoudendefunctie zijn gedelegeerd aan de plaatselijke of regionale brandweer of de afdeling bouwtoezicht.

Gelijkwaardigheid

Omdat het gebruik van een kerkgebouw niet altijd vergelijkbaar is met een ander soort gebouw waar regelmatig grote(re) groepen mensen bijeenkomen, heeft de brandweer begrip voor de wens om niet alle standaardregels zonder meer toe te passen op een kerkgebouw. Daarom is op grond van het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken uit 2008 (artikel 1.4) bepaald dat een bouwwerk aan bepaalde voorschriften niet hoeft te voldoen indien het gebruik van dat bouwwerk tenminste dezelfde mate van brandveiligheid biedt als is bedoeld met de betrokken voorschriften.

Dat betekent dat een gebruiker van een kerkgebouw op basis van eigen vindingrijkheid of creativiteit een alternatieve invulling kan geven aan bepaalde voorzieningen of voorschriften die vanwege de brandveiligheid getroffen moeten worden. Uiteraard moet met deze invulling wel getoetst worden door het bevoegde gezag (in de praktijk de brandweer) en moet de gebruiker aantonen dat de gelijkwaardige oplossing in stand wordt gehouden. Men kan dus een onderbouwd idee of voorstel ter beoordeling aan het bevoegd gezag voorleggen.

De brandweer wil graag dat colleges van kerkrentmeesters niet **over** de brandweer

maar **met** de brandweer praten. De bedoeling is dus duidelijk: Úw college neemt zelf het initiatief om de brandveiligheid in een kerkgebouw te controleren en op het juiste niveau te brengen en kan hierbij contact opnemen met de brandweer om een plan van aanpak, de eventueel geconstateerde knelpunten en de daarbij voorgestelde gelijkwaardige oplossing te bespreken.

Stappenplan

Om tot een verantwoord plan van aanpak te komen, is het noodzakelijk een stappenplan te maken waarin de volgende stappen worden onderscheiden:

- het aanleggen van een gebouwdossier waarin opgenomen worden de bouwtekeningen van het pand, de vergunningen die verleend zijn en andere belangrijke stukken zoals het ontruimingsplan of een brandveiligheidsinstructie voor de gebruikers (BHV);
- nagaan welke verplichtingen uw gemeente als de eigenaar van het kerkgebouw heeft en op grond daarvan een inventarisatie maken, of anders gezegd: het gebouw doorgaan;
- met behulp van een checklist (zie hierna) aantekenen waar men tegen aanloopt; vervolgens aangeven wat wel en wat mogelijk niet voldoet;
- de knelpunten die opgelost moeten worden, zelf beoordelen en proberen op basis van gelijkwaardigheid hiervoor een passende oplossing aan te dragen en deze voor te leggen c.q. te bespreken met de brandweer; en
- voor de uitvoering van e.e.a. een voorstel maken binnen welke termijn de aan te brengen voorzieningen gerealiseerd worden.

Samenvatting

Van uw college wordt op grond van uw verantwoordelijkheid voor de brandveiligheid van het kerkgebouw verwacht dat u het volgende Plan van aanpak toepast:

- *met behulp van een checklist (zie bijlage) het kerkgebouw inventariseert;*
- *aantekent waar er knelpunten liggen die opgelost moeten worden en u hiervoor op basis van het begrip "gelijkwaardigheid" een passende oplossing voorstelt;*
- *deze passende oplossing tenslotte bespreekt met de brandweer.*

Wanneer u zich aan dit Plan van aanpak houdt, handelt u zoals de wetgever van u als eigenaar van een kerkgebouw verwacht.

Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de Protestantse Kerk in Nederland (VKB)

Mr. Peter A. de Lange, voorzitter
Drs. C. de Raadt, secretaris

Dordrecht, januari 2011